Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија” бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ 96/19 и 110/19), како и врз основа на член 22 и член 25 од Законот за средно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011, 51/2011, 6/2012, 100/2012, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 135/2014, 10/2015, 98/2015, 145/2015, 30/2016, 127/2016, 67/2017 и 64/18) министерот за образование и наука, донесе скаратена наставна програма по наставниот предмет **руски јазик (втор странски јазик)** за **I (прва) година** на средното четригодишно образование, за учебната 2020/21 година

СКРАТЕНА НАСТАВНА ПРОГРАМА

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

РУСКИ ЈАЗИК

I ГОДИНА

средно **четиригодишно образование**

Скопје, **2020 год.**

1. Вовед

Скратената наставна програма по наставниот предмет **руски јазик (втор странски јазик)** се базира на целите/очекуваните резултати предвидени со наставната програма за наставниот предмет што редовно се реализира согласно утврдениот наставен план.

Со скратената програма се утврдуваат определени теми и наставни единици што треба да се реализираат за 159 наставни денови, со времетраење на часот од 35 минути, при што се запазува предвидениот неделен фонд на часови утврден во редовната програма, 2 часа неделно, односно вкупно 64 часа во скратената програма.

Наставникот/наставничката при планирањето и реализацијата на наставните единици од скратената програма се води од целите, определените примери, содржини/компоненти и активностите утврдени во редовната наставна програма.

2. Преглед на темите[1]

1. Русские слово. (4 часа)
2. Давайте познакомимся! (4 часа)
3. Из какой вы страны? (5 часа)
4. Где мы живём? (6 часа)
5. Какая у вас семья? (7 часа)
6. Кем они работают? (10 часа)
7. Сколько стоит? (8 часа)
8. Покажите мне город! (10 часа)
9. Приятного аппетита! (10 часа)

3. Дидактички препораки

Целта на овие дидактички препораки е да помогнат на наставникот/наставничката да ги постигне поставените цели на редовната наставна програма за I (прва) година од средното четиригодишно образование со помош на оваа скратена наставна програма, која ќе биде патоказ за најбитните елементи кои треба да се опфатат. Појдовна основа за реализација на скратената наставна програма по наставниот предмет руски јазик (втор странски јазик) е редовната наставна програма (цели, содржини/компоненти, примери и предложените активности).

[1] Во однос на дадените теми и понудениот фонд на часови со скратената наставна програма, наставникот/наставничката прави проценка за начинот и длабочината на обработка на секоја тема поединечно, притоа земајќи го в предвид интегрираниот и избалансираниот пристап при изучување на сите јазични елементи.

Во планирањето на наставата за прва година земени се предвид содржините во наставните програми по другите предмети кои се изучуваат во прва година, односно почитуван е принципот на меѓупредметно поврзување во однос на целите и содржините со акцент на интегрирано поврзување со содржини од мајчиниот јазик.

Фокус на вниманието на современата настава е ученикот/ученичката и процесот на учење. Треба да се почитуваат возраста, потребите, интересите на учениците. Наставникот не е повеќе единствен извор на знаења и информации и неговата улога не е само пренесување на знаења. Неговата/нејзината улога е да ги поттикнува учениците да користат и други извори на знаења и информации и да ги учи како да учат.

При изборот на активностите треба да се води сметка за диференцијацијата и разновидноста. Треба да се одберат или адаптираат активности кои би одговарале на различните стилови на учење (визуелен, аудитивен, кинестетички); различните видови интелигенција (вербална-лингвистичка, математичко-логичка, музичко-ритмичка, визуелно просторна и други), како и на нивоата на знаењата на учениците.

Треба да се има предвид дека менувањето на различни форми на работа во наставата (фронтална, индивидуална и работа во парови и групи, истражувачка работа, работилници), како и менувањето на пократки и подолги, побучни и потивки активности, периодите на сконцентрирано внимание и опуштање на учениците за време на часот, ја подобруваат мотивацијата за учење. Наставата по руски јазик се заснова на холистичко учење кое ги опфаќа когнитивните, афективните и моторните аспекти на учениците, односно наставникот/наставничката ќе ги интегрира различните компоненти со што јазикот ќе се учи на функционален начин.

Согласно горенаведеното, по странски јазик не можат да се издвојат, односно не е можно да се планира бројот на часови по одделни компоненти.

Наставата за оваа возрасна група се ориентира на когнитивното учење со зголемена експликација на јазичните структури со свесна примена на јазичните структури во контекст и постапно воведување на граматичкиот метајазик. Во овој период се настојува воедначено да се развиваат говорната и писмената комуникација. Тоа значи дека се обрнува подеднакво внимание на сите јазични вештини: Слушање и Читање со разбирање, Зборување како од аспект на говорна интеракција, така и од аспект на говорна продукција, како и вештината Пишување.

Наставникот/наставничката треба да ја поттикнува и развива автономијата на учениците преку активности и задачи кои ги оспособуваат учениците да ја преземат одговорноста за своето сопствено учење и знаењето кое го стекнуваат во формален контекст на учење (во училница) и да го користат надвор од неа. Од ова произлегува дека на часовите по руски јазик се стекнуваат основни јазични и социопрагматични знаења и знаења кои се врзани со самиот процес на учење.

Од сето наведено произлегува дека наставникот треба да ги учи учениците како полесно и побрзо да учат, како да го сочуваат наученото и како да го користат знаењето во нови ситуации, надвор од училницата. Наставникот/наставничката треба да ги запознава учениците со целите и содржините на активностите/задачите/материјалите и стратегиите на учење кои тие ги применуваат на повисоките нивоа на учење.

Од наставникот се очекува да ги учи учениците да развиваат и применуваат стратегии на успешно учење.

Се препорачува, во рамки на дадените теми, а земајќи го в предвид вкупниот фонд на часови предвиден со скратената наставна програма, јазичните функции да се усвојуваат преку лексичките единици и граматичките структури. Со оглед на тоа што при изучувањето на странските јазици, компонентите/содржините (јазични функции, лексички единици, граматички структури и интеркултурни содржини) и јазичните вештини (слушање и читање со разбирање, говорење и пишување) се заемно интегрирани, јазичните вештини ќе се увежбуваат при усвојување на компонентите/содржините. Задолжително е да се усвојат сите јазични функции, граматички структури и лексички единици предвидени со редовната наставна програма, а часовите предвидени за увежбување на изучените содржини да бидат редуцирани. Притоа активностите за увежбување да бидат интегрирани во часовите предвидени за новите наставни содржини.

Би требало да се напомене дека во оваа скратена програма по руски јазик дадениот број на часови по одделни теми може да се менува, односно му/и се остава на слобода наставникот/наставничката за начинот на организацијата на наставата и на часовите, преку поврзување со веќе наученото, како и фузирање на наставни единици, предвидени со редовната програма.

4. Норматив за наставен кадар

Скратената наставна програма ја реализира наставник согласно нормативот за наставен кадар даден во редовната настава програма.

Скратената наставна програма по наставниот предмет **руски јазик (втор странски јазик)** за **I година** на средното четригодишно образование ја утврди

Бр. 12-8424/132
16.09.2020

Министер за образование и наука
Мила Царовска